

Frågor och svar miljökonferensen 2 december 2020

Spärrfärger

Fråga: Varför rekommenderar SMBF spärrfärger när det går emot myndigheter och kommuner? Det blir väldigt olika budskap och svårt för en enskild båtklubb att driva en linje mot båtägarna.

Svar: SMBF har under flera år fört diskussion kring spärrfärger med Transportstyrelsen (TS) och Stockholms miljöförvaltning (SMF). Med stöd av EU-förordningen för TBT har SMBF hävdade att spärrfärg är en lagstadgad metod som alternativ till borttagning av biocidfärg och varför ska man sanera båtarna med stora miljö och hälsorisker om det finns en enkel metod som löser problemet med utsöndring av biocid i vattnet. TS och SMF har å sin sida stått kvar vid sin avrådan från spärrfärg men också tillstått att det inte är förbjudet.

SMBF är medveten om att frågan om spärrfärg är kontroversiell och oklar och med vår rekommendation till klubbarna vill vi ge stöd till klubbar som vill använda spärrfärg. Får man problem med någon miljöinspektör kommer SMBF ställa upp och ge stöd.

Om någon klubb är skeptisk till spärrfärg står det klubben fritt att i demokratisk ordning förbjuda spärrfärg i sina stadgar.

Fråga: Hur ser ansvarsfördelning ut mellan klubb o medlem. Hur ska klubben vid inspektion kunna bevisa att en båt med tenn har en tät och godkänd spärrfärg över tid?

Svar: Det är båtägarens ansvar att använda spärrfärgen på rätt sätt och göra nödvändigt underhåll varje år för att säkerställa att spärrfärgen är intakt. Klubbansvaret för det är inte annorlunda än för om någon medlem använder otillåten bottenfärg i smyg.

Fråga: Det finns en uppfattning om att spärrfärger inte tillåts ersätta borttagning av biocidfärger i Mälaren. Nog stämmer väl detta?

Svar: Att det skulle finnas något speciellt förbud mot spärrfärger i Mälaren stämmer inte.

Fråga: Kan inte SMBF ta fram en lista över vilka spärrfärger som är lämpliga att använda. Skulle underlätta mycket för klubbarna.

Svar: SMBF har svårt att göra en lista på spärrfärger som är lämpliga att använda då det kan ses som gynnande av vissa fabrikat. Det är upp till båtägaren att välja färg med följande kriterier:

- Färgen ska vara tillverkad för att ge spärrfunktion, en så kallad "antifoulingsealer"
- Färgens spärrfunktion ska vara testad och dokumenterad av färgtillverkaren
- Applicering av färgen ska följa färgtillverkarens anvisningar

Markföreningar:

Fråga: Skiljer man på förekomst och mängd, alltså finns det gränsvärden eller räcker det med förekomst?

Svar från Carl Rönnow SBU: Man skiljer på förekomst och mängd. Mängden är det man mäter och resultatet sätts i förhållande till Naturvårdsverkets riktvärden.

Läs mer här:

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Fororenade-omraden/Riktvarden-for-fororenad-mark/>

Fråga: Vad är cirkakostnad för provtagning av mark?

Svar från deltagare på miljökonferensen: Cirka 5 000 kr per prov vill jag minnas.

Fråga: Hur hittar man resultatet för sin egen båtklubb om man inte vet om den är inventerad?

Deltagare svarar: MIFO-klassning kan ses i karta hos bland annat Länsstyrelsen.

<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=d1b3761e5e944f129a698acc7e7ed183>

Sök på miljöpåverkan och heter LST potentiellt förorenade områden. Zooma till din båtklubb. Klicka på punkten för mer info.

Fråga: Vad händer om marken arrenderas av kommunen och är klassad som kraftigt förorenad?

Svar Carl Rönnow SBU: Hur detta hanteras kan variera från kommun till kommun. Mycket beror på hur arrendeavtalet ser ut, om det har funnits tidigare verksamheter på platsen mm. Därefter kommer frågan förmodligen hanteras politiskt och i samråd med båtklubbarna.

Fråga: Hur långt sträcker sig ansvaret för den som arrenderar mark?
(Är det specificerat vad som ingår i arrendeavgiften?)

Svar Carl Rönnow SBU: Det beror på vad som står i arrendeavtalet. Jag tror inte att detta avspeglar arrendeavgiften.

Deltagare skriver: Sthlm stad har mätt även DBT och MBT och dessa ökar i de vatten som redovisas. Rapport finns här:

https://www.richwaters.se/wp-content/uploads/SammanstallningSedimentSthlm2015-2018_Rapport_Slutlig_ver01_200601.pdf

XRF-mätningar av båtskrov & XRF-mätutbildning

Fråga: Finns det något arbete inom Miljösamverkan Sthlm när det gäller gemensamma gränsvärden inom länet?

Svar Carl Rönnow SBU: Ja, MSL har tagit fram ett handläggarstöd där man utgår från Stockholms rådgivande referensvärden, men det är ändå upp kommunerna att bestämma i slutändan

Fråga: Var anmäler man intresse för XRF-utbildning och när går utbildningarna?

Svar Carl Rönnow SBU: <https://batunionen.se/miljo/batmiljo-for-batklubbar/xrf-projektet/>

Fråga: Vad är kostnaden för att hyra XRF-utrustningen?

Svar Carl Rönnow SBU: kostnad är 250 kr per båt, mer info i länken här ovan.

Fråga: 250:kr per båt för att mäta låter häftigt. Vi har ca 550 båtar på vårt varv. Finns det någon dagshyra eller liknande?

Svar Carl Rönnow SBU: Nej, men det är billigt om du jämför med en privat utförare som tar ca 700 kr per båt. Det är ett dyrt instrument att köpa in, ca 370 000 kr.

Fråga: Hur många instrument finns det att tillgå efter utbildningen? Hur många dagar i taget kan man hyra instrumenten?

Svar Carl Rönnow SBU: I dagsläget kommer vi max ha 2 instrument (vi äger en och hyr in en). Gratis att låna i en vecka om klubben har upp till 150 båtar, därefter 4000 kr/vecka. Om ni har mer än 150 båtar får ni låna instrumentet gratis i 2 veckor. Om ni vill låna i 3 veckor så blir det 4000 kr för vecka 3.

Fråga: Kan man boka instrumentet innan man har gått utbildningen men har anmält sig? Många medlemmar är intresserade nu på grund av Stockholms stads målsättningar.

Svar Carl Rönnow SBU: Man kommer inte kunna boka innan man gått utbildningen tyvärr, men vi gör så gott vi kan med att utbilda de som har anmält intresse.

Fråga: Hur dokumenteras och säkerställs att mätta, och godkända värden, för båten finns lagrade i någon form av databas, bas-k?

Svar Carl Rönnow SBU: Det är klubben som sköter dokumentationen. Det är inte kopplat till BAS-K än, men vi undersöker saken.

Fråga: Vad kostar XRF-utbildningen för båtklubben?

Svar Carl Rönnow SBU: Det kostar 350 kronor för att utbilda en mätförrättare.

Övriga frågor:

Fråga: Vår båtklubb har den regeln att den enskilde måste ta med sig sitt avfall från båtklubben (hamnen), kan man ha det så i en avfallshanteringsplan?

Svar Carl Rönnow SBU: Inte helt säkert att kommunen tycker det är tillräckligt bra, men kan bedömas olika från kommun till kommun.